

มายาพิศวาส: อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง การคุกคามมนุษย์ และนัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์

Received: 26 March 2021

Revised: 24 August 2022

Accepted: 3 August 2023

อรวรรณ ฤทธิศรีธร*

บทความวิชาการเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวนิยายเรื่อง มายาพิศวาส บทประพันธ์ของจินตวิโรจน์ วิวัธน์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงและการคุกคามมนุษย์ 2) นัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์และการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง ผลการศึกษาพบว่า 1) สัตว์ประหลาดเพศหญิงคุกคามมนุษย์ในลักษณะการเข้ามาผสมสลายเลือดกับมนุษย์และนำไปสู่การมีอำนาจเหนือร่างกายและจิตใจมนุษย์ 2) จากสำคัญของเรื่อง แบ่งเป็นฉากบรรยายภาพและฉากสถานที่ ได้รับการนำเสนอให้เชื่อมโยงกับการสำแดงอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง โดยสรุปแล้วบทความนี้ต้องการชี้ให้เห็นการนำเสนออำนาจของมนุษย์และ อำนาจเพศหญิงผ่านเรื่องเล่าแบบกอธิก

บทความวิชาการ

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

สัตว์ประหลาดเพศหญิง;
อำนาจ;
การคุกคาม;
ฉาก;
มายาพิศวาส

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ติดต่อได้ที่:

orawan.ri@bru.ac.th

Mayapitsawat: The Power of the Female Monster, the Threat to Human and the Setting Implication- Writing Techniques

Received: 26 March 2021

Revised: 24 August 2022

Accepted: 3 August 2023

Orawan Rithisrithorn *

This article aims to examine the novel *Mayapitsawat* in relation to the power of the female monster. It addresses two issues: 1) the power of the female monster and the threat to human; and 2) the setting implication-writing techniques in presenting the power of the female monster. It is found that 1) the female monster's threat comes in the form of interbreeding with human which leads to dominance over the body and mind of human; and 2) the setting is devised in such a way that the scene and the place are connected to the demonstration of the female monster's power. In summary, this paper discusses the power of nonhuman and woman in light of the Gothic convention.

Academic Article

Abstract

Keywords

female monster;
power;
threat;
setting;
Mayapitsawat

* Lecturer, Thai Section, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University, e-mail: orawan.ri@bru.ac.th

1. บทนำ

สัตว์ประหลาดเพศหญิง (female monster) เป็นตัวละครแบบเหนือจริงที่มีนัยน่าสนใจ เนื่องด้วยมีนัยที่ทับซ้อนระหว่างความเป็นสัตว์ประหลาดกับความเป็นเพศหญิง ลินด์ซีย์ (Lindsey, 2011, p. 1) อธิบายว่า ตัวละครเพศหญิงที่มีลักษณะเหนือธรรมชาติสามารถเปลี่ยนแปลงร่างกายจากมนุษย์ปกติให้กลายเป็นสัตว์ประหลาด แสดงถึงการละเมิดพรมแดนบางประการ มีการก้าวข้ามความเป็นเพศหญิง-ความเป็นชาย ความเป็น-ความตาย การดึงดูด-การผลักไส ความเป็นจริง-จินตนาการ นอกจากนี้ ร่างกายของสัตว์ประหลาดเพศหญิงยังได้รับการนำเสนอให้ก้าวข้ามความเป็นอุดมคติที่ผู้หญิงควรจะเป็น

นวนิยายที่นำเสนอสัตว์ประหลาดเพศหญิงได้อย่างน่าสนใจ ได้แก่ *มายาพิศवास* บทประพันธ์ของจินตวีร์ วิวัธน์ ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2523 เนื้อเรื่องเล่าถึงนางกอร์กอน สัตว์ประหลาดในตำนานกรีก สุวิมล พินโสมณ (2548, น. 63) เรียบเรียงไว้ในบทความเรื่อง *บทบาทของสัตว์ประหลาดในเรื่องปรัมปรากรีก* ดังนี้ นางกอร์กอนเป็นชื่อตระกูลของสามพี่น้อง สเธโน (Stheno) ยูไรอาลี (Euryale) และเมดูซ่า (Medusa) ซึ่งนางถูกสาปและไม่ได้มีชีวิตเป็นอมตะเหมือนพี่สาวทั้งสอง เมดูซ่าเป็นน้องสุดท้องที่งดงามที่สุด ความงามของนางไปต้องตาเทพอพอลโล (Apollo) ทำให้อพอลโลขึ้นใจนางในตำหนักของเทพอธีนา (Athena) นางโกรธมากที่อพอลโล และเมดูซ่าทำพฤติกรรมเช่นนั้นในตำหนักของนาง ประกอบกับนางริษยาเมดูซ่าเป็นทุนเดิม จึงสาปให้เมดูซ่ามีผมเป็นงู และเมื่อจ้องตาใครบุคคลผู้นั้นจะกลายเป็นหิน ต่อมาโพลีเดกทิส (Polydectes) ต้องการศีรษะของนางกอร์กอน อธีนาจึงแนะนำให้เพอร์ซุส (Perseus) ไปตัดศีรษะของนางเมดูซ่า ในที่สุดเพอร์ซุสทำสำเร็จ และเมื่อเมดูซ่าตาย เลือดของนางได้ให้กำเนิดบุตร ได้แก่ ม้าเพกาซัส (Pegasus) และหุมาปาคริซอร์ (Chrysaor)

ความโดดเด่นของ *มายาพิศवास* คือการสร้างให้นางกอร์กอนไม่ได้เป็นตัวละครที่ดำเนินชีวิตอยู่ในนวนิยายอย่างมีตัวตน แต่กลับเสนอให้ความเป็นกอร์กอนดำรงอยู่ในตัวมนุษย์ผ่านการสืบทอดสายเลือดภายในร่างกายมนุษย์ ก่อให้เกิดประเด็นการละเมิดพรมแดนที่สำคัญ กล่าวคือการก้าวข้ามเส้นแบ่งความเป็นมนุษย์และความเป็นสัตว์ประหลาด จินตวีร์นำเสนอประเด็นดังกล่าวผ่านเรื่องราวของทายาทตระกูลมหเวทที่มีเชื้อสายนางกอร์กอน ได้แก่ อิศรา อรอร และอรชุนา ซึ่งมีความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจอันเป็นผลมาจากอาถรรพณ์นางกอร์กอน ตามตำนานเล่าว่าพี่น้องคู่แรกเท่านั้นจะสืบทอดอาถรรพณ์ ดังนั้นอิสราและอรอรจึงมีความผิดปกติมากที่สุด โดยเฉพาะอรอรเวลานั้นเมื่อพระจันทร์เพ็ญจะกลายร่างเป็นหญิงอัปลักษณ์ มีผมเป็นงูเช่นเดียวกับนางกอร์กอน และเมื่อจ้องตากับใครคนนั้นจะกลายเป็นหิน เรื่องราวเริ่มขึ้นเมื่อกรพินธุ์ นางเอกของเรื่อง ออกตามหาน้องชายที่หายตัวไปในหมู่บ้านฟ้าหยาตอันเป็นนิवासสถานของทายาทนางกอร์กอน เธออาศัยอยู่ในบ้านของสามพี่น้องโดยยังไม่รู้ว่าหนึ่งในสมาชิกของบ้านนี้คือผู้ที่ฆ่าน้องชาย นั่นคืออรอรที่ได้ทำให้เขากลายเป็นหินและเก็บซ่อนศพไว้ในสวนหินซึ่งภายในนั้นเต็มไปด้วยคนกลายเป็นหินจำนวนมาก ภายในบ้าน กรพินธุ์รับรู้ได้ถึงกลิ่นอายความลึกลับ ความน่าขนลุก และความน่าสะพรึงกลัว เมื่อความจริงเปิดเผย อรอรจวนจะถูกกำจัดด้วยดาบศักดิ์สิทธิ์ แต่ด้วยความหวาดกลัวเธอจึงรีบขับรถออกจากบ้าน ทำให้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เมื่อสิ้นอรอรอาถรรพณ์ก็สิ้นไปด้วย บ้านฟ้าหยาตเต็มไปด้วยชีวิตชีวา กรพินธุ์และอิสราตัดสินใจไปใช้ชีวิตใหม่ร่วมกันที่กรุงเทพฯ อย่างมีความสุข

เห็นได้ว่า *มายาพิศवास* เป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาน่าสนใจ ทำให้มีนักวิชาการนำมาศึกษา ได้แก่ วลีรัตน์ สิงห์ (2528) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง *เรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัธน์* มีการวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง *มายาพิศवास* ในประเด็นฉากและที่มาของเรื่องดังนี้ ในด้านฉาก บ้านฟ้าหยาตซึ่งเป็นฉากหลักของเรื่องมีลักษณะ

ของสถาปัตยกรรมตะวันตก ตัวบ้านตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนั้นยังมีฉากที่เน้นความมืดทำให้ตัวละครกระทำพฤติกรรมลึกลับ โดยยกตัวอย่างฉากที่จักรพบกับอรวลที่ระเบียบกระชับซึ่งที่ตั้งของระเบียบมีความซับซ้อนในการเข้าถึง ส่วนด้านที่มาของเรื่อง วลีรัตน์วิเคราะห์ว่าจินตวิโรจน์นำเอาตำนานกรีกเรื่องนางกอร์กอนมาประยุกต์ในการสร้างสรรค์นวนิยาย นำเอาคุณสมบัติของนางกอร์กอนมาสร้างตัวละครและผูกเรื่องขึ้นมาใหม่โดยมีรายละเอียดของตำนานแทรกในบางฉาก

วิภาพ คัญทัพ (2546) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง *การวิเคราะห์ฉากตื่นเด่นสำคัญในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิโรจน์ วิวัธน์* นำนวนิยายเรื่อง *มายาพิศवास* มาเป็นหนึ่งในกรณีศึกษา โดยศึกษาในประเด็น 1) ความขัดแย้ง: ภูมิหลังทางจิตใจของตัวละครในฉากตื่นเด่นสำคัญในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิโรจน์ วิวัธน์ ผลการศึกษาพบว่าในนวนิยายเรื่อง *มายาพิศवास* จินตวิโรจน์ สร้างปมความขัดแย้งของตัวละครที่เกิดจากมนุษย์กับสภาพแวดล้อมในลักษณะที่ว่า ตัวละครอรวลมีสภาพร่างกายไม่ปกติส่งผลให้เธอต้องใช้ชีวิตที่ขัดกับสภาพแวดล้อม กล่าวคือเธอต้องถูกขังให้อยู่ในพื้นที่เฉพาะซึ่งเป็นการขัดกับธรรมชาติของมนุษย์ 2) ประเภทของฉากตื่นเด่นสำคัญและกลวิธีเฉพาะของจินตวิโรจน์ วิวัธน์ พบว่า *มายาพิศवास* สามารถจัดได้ว่าเป็นประเภทฉากแบบคลี่คลายปมปริศนาและแบบรวบรัดตัดความในการนำเสนอการตายของอรวล นอกจากนั้น จินตวิโรจน์ยังใช้กลวิธีการสร้างบทวาทสนหรือท้ายเรื่องคลี่คลายปมปริศนาเพิ่มเติม 3) องค์ประกอบของฉากตื่นเด่นสำคัญในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิโรจน์ วิวัธน์ พบว่าตัวละครตำรวจเป็นองค์ประกอบที่มีบทบาทในการปราบปรามเรื่องร้ายเช่นเดียวกับวัตถุและตำนานกรีกที่มีบทบาทในการทำให้เรื่องราวตื่นเด่น 4) ความสัมพันธ์ของแนวคิดฉากตื่นเด่นสำคัญ: เอกลักษณะของจินตวิโรจน์ วิวัธน์ พบว่า *มายาพิศवास* มีการสร้างสรรค์ลักษณะของสถาปัตยกรรมกอธิคให้เหมาะสมกับสังคมไทย

งานศึกษาสองเรื่องข้างต้นมุ่งวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง *มายาพิศवास* ในประเด็นขององค์ประกอบเรื่องเล่าและกลวิธีการประพันธ์ แต่ยังไม่ได้วิเคราะห์ถึงนัยหรือความหมายที่แฝงในองค์ประกอบและกลวิธีเหล่านั้น ในบทความนี้ได้เพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวให้สมบูรณ์ขึ้นผ่านการตีความอำนาจของนางกอร์กอนที่เป็นสัตว์ประหลาดเพศหญิงซึ่งถูกนำเสนอให้เข้ามาคุกคามมนุษย์

ที่ผ่านมา มีงานศึกษาในประเด็นสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่น่าสนใจ เช่น งานของลินด์ซี (Lindsey, 2011) ในวิทยานิพนธ์ชื่อ *"The Pull of Dark Depths": Female Monsters in Nineteenth-Century Gothic Literature* ผลการศึกษาพบว่าวรรณกรรมกอธิคในยุคมัยศตวรรษที่ 19 นำเสนอให้เห็นความหลากหลายของภาพผู้หญิงผ่านตัวละครสัตว์ประหลาดเพศหญิงซึ่งมีประเด็นการข้ามพรมแดนทางร่างกายและบรรทัดฐานทางสังคม เรือนร่างของสัตว์ประหลาดเพศหญิงมีความย้อนแย้ง/ ขัดแย้งกับเพศวิถีที่สังคมกำหนดขึ้น สัตว์ประหลาดเพศหญิงยังนำไปสู่หายนะผ่านการกระทำต่อเหยื่ออย่างโหดร้าย

วิทยานิพนธ์ของลินด์ซีสอดคล้องกับบทความ *Female Monsters: Figuring Female Transgression in Jennifer's Body* (2009) and *The Witch* (2013) ของชูสนาและมาห์มูดาร์ (Chusna & Mahmudah, 2018, pp. 10-16) ซึ่งเสนอว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงก้าวข้ามกรอบปิตาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตลักษณ์ทางเพศวิถีและศาสนา การละเมิดดังกล่าวทำให้เกิดความเคลื่อนไหวของอัตลักษณ์และการกลับคืนสู่ภาวะไร้ระเบียบ

หากกล่าวถึงประเด็นภาวะไร้ระเบียบหรือการละเมิดในวรรณกรรม สามารถเชื่อมโยงกับคุณสมบัติของวรรณกรรมกอธิคได้ ดังที่สุเรช โซติอูมพันธ์ (2551, น. 61) กล่าวว่า “วรรณกรรมกอธิคเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องเรือนร่างและการละเมิดจารีตสังคม” และเนื่องจากบทความนี้เป็นการศึกษานวนิยายเรื่อง *มายาพิศवास* ซึ่งสามารถจัดได้ว่าเป็นวรรณกรรมกอธิค ผู้เขียนบทความจึงขอสรุปลักษณะของวรรณกรรมประเภทดังกล่าวตามที่วีรี เกวลกุล

(2552, น. 19-20) ได้เสนอไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “ใต้เงาแห่งอดีต”: การศึกษาเปรียบเทียบการสร้างภาพแทนแบบกอกิกในงานเขียนของจินตวีร์ วิวัธน์ และพงศกร จินดาวัฒน์ ดังนี้ คำว่า ‘กอกิก’ มีความหมายเกี่ยวข้องกับความเป็นอื่นที่ละเมิด ดังนั้นเนื้อหาในวรรณกรรมจึงเล่าถึงการละเมิดกรอบที่สังคมกำหนดไว้ นอกจากนั้นยังเป็นการนำเสนอความเป็นอื่นผ่านตัวละครหรือฉากปรากฏตัวเพื่อคุกคามวัฒนธรรมกระแสหลักของสังคม วรรณกรรมกอกิกจะมีองค์ประกอบของปราสาทที่รกร้าง ห้างไกลเมือง มีบรรยากาศลึกลับ และอาจมีเรื่องราวเหนือธรรมชาติ เช่น การปรากฏของวิญญาณ หรือมีตัวละครที่มีจิตใจไม่ปกติ อย่างไรก็ตาม ในตอนจบความเป็นอื่นหรือการละเมิดได้ถูกกำจัดเพื่อให้สังคมกลับมาสงบสุขอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากมายาพิศวาสจะมีคุณสมบัติของวรรณกรรมกอกิกที่เน้นความลึกลับของฉากแล้ว ยังมีประเด็นมนุษยที่สามารถสืบทอดพันธุกรรมมายังมนุษย์ได้ซึ่งเป็นประเด็นที่โดดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้ บทความนี้มุ่งนำเสนอมิติของตัวละครที่แตกต่างกันเพื่อวิเคราะห์อำนาจสัตว์ประหลาดและการส่อนัยของการคุกคาม การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ 1) อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงและการคุกคามมนุษย์ 2) นัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์และการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง การศึกษาการสร้างฉากที่ปรากฏในนวนิยายเป็นการเน้นย้ำให้เห็นอำนาจดังกล่าวผ่านประเด็นเรื่องสถานที่และบรรยากาศในวรรณกรรม

2. อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงและการคุกคามมนุษย์

ประเด็นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวละคร 4 ตัว ในฐานะผู้ถูกคุกคามจากสัตว์ประหลาดเพศหญิงคือนางกอร์กอน ได้แก่ อรอล อิศรา อรุมา และสมวงศ์ โดยตัวละครเหล่านี้ได้รับการนำเสนอในมิติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยน่าสนใจ การศึกษาในประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามามีคุกคามมนุษย์อย่างไร และการนำเสนอการคุกคามดังกล่าวส่อนัยอย่างไร

2.1 อรอล: สัตว์ประหลาดเพศหญิงในร่างมนุษย์

เนื้อเรื่องเล่าว่าทายาทชายหญิงคู่แรกจะได้รับอาถรรพณ์จากนางกอร์กอน อรอลซึ่งเป็นทายาทเพศหญิงคนแรกจึงได้รับผลจากอำนาจนางกอร์กอนในเชิงประจักษ์มากที่สุด การเจาะจงดังกล่าวมีความน่าสนใจ หมายความว่า อรอลเป็นตัวแทนของมนุษย์ผู้ตกอยู่ภายใต้ชะตากรรมที่ไม่อาจเลี่ยงได้ แสดงให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการบงการชีวิตมนุษย์ อำนาจดังกล่าวในตัวของอรอลเข้ามาคุกคามผ่านการทำให้มนุษย์กลายร่างเป็นนางกอร์กอนอย่างน่าสยของขวัญ ดังบทบรรยายที่ว่า “หน้านั้นบานเบอะใหญ่กว้าง เต็มไปด้วยความน่ากลัวสุดยอของความน่าเกลียดน่ากลัวที่สุดในโลก โดยเฉพาะปากที่อ้าแฉะยาวไปจนเกือบจรดหู มองเห็นฟันขาววิบเสี้ยมปลายแหลมคมทุกซี่เหมือนฟันสัตว์ร้าย ยิ่งทำให้ใบหน้านั้นสุดสยของขวัญเกินพรรณนา” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 329) การนำเสนอดังกล่าวเป็นการชี้ให้เห็นการละเมิดพรมแดนร่างกายมนุษย์และอมนุษย์ ผ่านการสร้างให้มนุษย์สามารถกลายร่างเป็นสัตว์ประหลาดได้ด้วยอำนาจของสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในสายเลือด

ความโดดเด่นของเรือนร่างอรอลเป็นผลมาจากอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงคือการมีผมเป็นงู “ติดแน่นเสมือนงอกออกมาจากบालของหญิงสาวผู้น่าอัศจรรย์คนนั้นทุกตัว” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 376) อาจมองอย่างผิวเผินว่าเป็นการสร้างตัวละครให้มีคุณสมบัติตามนางกอร์กอนผู้เป็นบรรพบุรุษ แต่เมื่อพิจารณาอีก

มุมมองหนึ่งพบว่าเป็นการทำให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการคุกคามความเป็นมนุษย์ ผ่านการทำให้มนุษย์มีร่างกายที่ละเมิดบรรทัดฐานทางวิทยาศาสตร์ คือการมีร่างกายที่เป็นสัตว์ เมื่อมองลึกลงไปเห็นได้ว่า การนำเสนอดังกล่าวชี้ให้เห็นการตั้งคำถามกับความยิ่งใหญ่ของเผ่าพันธุ์มนุษย์และแสดงให้เห็นว่าร่างกายมนุษย์ประหลาดบางอย่างพร้อมจะกลายร่างเป็นสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์

ประเด็นสำคัญซึ่งควรนำมาวิเคราะห์คือ เมื่อมองตามสัญญาบนเรือนร่างแบบนางกอร์กอนของออรอลที่กล่าวไปแล้วว่ามีลักษณะอัปลักษณ์และมีผมเป็นงู อาจมองได้ว่าเรือนร่างดังกล่าวขัดกับระบอบปีตาธิปไตย และสามารถกล่าวได้ว่านางกอร์กอนเป็นภัยคุกคามต่อเพศชาย ได้แก่ ชูดฟันแหลมคมภายในปากที่อ้ากว้างและงูบนศีรษะของออรอล โดยจะวิเคราะห์ทีละประเด็นดังนี้

คุณสมบัติแรก ชูดฟันแหลมคมภายในปากที่อ้ากว้างของออรอลเชื่อมโยงกับแนวคิดทันทะโยนีหรือช่องคลอดที่มีฟัน ที่ว่าร่างกายของเพศหญิงได้ชุกซ่อนฟันแหลมคมไว้ในช่องคลอด ปากกับช่องคลอดมีลักษณะเชื่อมโยงถึงกัน ช่องคลอดเป็นสัญลักษณ์แทนปากที่มีฟันแหลมคมอยู่ภายใน และชูดฟันเหล่านั้นพร้อมจะบดขยี้ตัดองคชาตซึ่งรุกรานเข้าไปภายใน เพศชายจึงเกิดความหวาดกลัวเมื่อมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศหญิง (วีรี เกวลกุล, 2552, น. 36-37) คุณสมบัติต่อมาคืองูบนศีรษะของออรอลที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของการครอบครององคชาต (วณัฐย์ พุฒนาถ, 2561)

ที่กล่าวมาเป็นการตีความเรือนร่างของออรอลตามสัญญาที่ปรากฏบนเรือนร่างเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าตัวบทไม่ได้เน้นการนำเสนอให้เรือนร่างของออรอลเป็นภัยต่อเฉพาะเพศชายเท่านั้น เพราะเหยื่อของออรอลมีทั้งเพศชายและเพศหญิง กล่าวคือผู้ที่จ้องตาหรือมองเห็นเรือนร่างอัปลักษณ์ของออรอลแล้วได้รับผลร้ายต่างๆ เช่น เสียสติหรือเสียชีวิต มีทั้งตัวละครชายและตัวละครหญิง ดังนั้นเรือนร่างของนางกอร์กอนที่ได้รับการนำเสนอผ่านร่างกายของออรอลในนวนิยายเรื่องนี้จึงเป็นคุณสมบัติที่เน้นย้ำให้เห็นการเข้ามาคุกคามของมนุษย์ที่กระทำต่อมนุษย์มากกว่าการตอกย้ำความหวาดกลัวเรือนร่างของออรอลในตัวละครเพศชาย นอกจากนั้น ชูดฟันและงูที่ปรากฏบนเรือนร่างของออรอลพิจารณาได้ว่าเป็นการแสดงให้เห็นความน่าสะพรึงกลัวในฐานะอาวุธที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ทุกเพศ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเรือนร่างแบบนางกอร์กอนที่นำเสนอผ่านตัวละครมนุษย์ในตัวบทนี้ถูกนิยามความหมายขึ้นใหม่ ที่ไม่เน้นการคุกคามปีตาธิปไตย แต่ชี้ให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการคุกคามความเป็นมนุษย์ การคุกคามปีตาธิปไตยยังปรากฏในประเด็นอื่น ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

กล่าวได้ว่าออรอลมีสถานะเป็น “ร่างทรง” ของนางกอร์กอน กล่าวคือสายเลือดของนางกอร์กอนที่อยู่ในตัวออรอลได้เข้าควบคุมเรือนร่าง พฤติกรรม และอารมณ์ของออรอล ทำให้เธอตกอยู่ภายใต้อำนาจนางกอร์กอนอย่างรุนแรง ทั้งมีเรือนร่างที่มีผมเป็นงู มีจิตใจโหดร้าย อารมณ์รุนแรง กล่าวได้ว่าออรอลมีฐานะเป็นสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในร่างมนุษย์ ดังนั้นอำนาจนางกอร์กอนจึงมีผลทำให้มนุษย์เกิดความคลุ้มเครือในเรือนร่างที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นอะไร ตามแนวคิดของเดอ โบวัวร์ (de Beauvoir อ้างใน รชฏ สาตราวุธ, 2555, น. 489) ที่ว่าความคลุ้มเครือเป็นภาวะของการดำรงอยู่ในรูปแบบที่ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน ความหมายของตัวตนจึงต้องได้มาในรูปแบบของการต่อสู้ การมีอยู่ของมนุษย์ต้องได้รับการอธิบายผ่านความคลุ้มเครือ มนุษย์เป็นภาวะบางประการ ดังนั้นมนุษย์จึงเป็นกริยา ไม่ใช่คำนาม และมนุษย์สามารถเป็นหลายสิ่งได้ เห็นได้ว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามาทำให้มนุษย์ไม่สามารถนิยามตนเองได้ว่าเป็นอะไร

เรือนร่างของออรอลจึงเป็นเรือนร่างที่ละเมิดชุดความหมายของมนุษย์และพรมแดนการจัดระเบียบ เห็นได้ว่าตัวบทแสดงให้เห็นการไม่สามารถนิยามได้ว่าออรอลเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทใดอย่างเบ็ดเสร็จ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ หรือแม้กระทั่งสัตว์ประหลาด หากแต่มีสถานะแบบลูกผสม (hybrid) กล่าวคือออรอลเป็นมนุษย์ที่มีความเป็น สัตว์ประหลาดในสายเลือดและแสดงออกอย่างชัดเจนในเชิงประจักษ์ผ่านเรือนร่างที่คล้ายนางกอร์กอน ตลอดจนมี สัญชาตญาณดิบเถื่อนเหมือนสัตว์ผ่านการนำเสนอให้ออรอลแสดงออกตามอารมณ์ ดังนั้นในฉากที่ออรอลกลับคืนสู่ สภาพปกติ “ศีรษะนั้นเป็นปกติธรรมดาทุกอย่าง ปกคลุมด้วยผมยาวสลวย ไม่ใช่ร่างกายของอสรพิษนับพันนับหมื่น ตัวอย่างที่ได้เห็นมาหยกๆ ในคืนนี้เอง” (จินตวิโรจน์, 2560, น. 637) ในฉากนี้ถือว่าการกลับคืนสู่ความเป็นมนุษย์ ปกติที่ไม่มีเรือนร่างคลุมเครือกลับพรากเอาชีวิตของออรอลไปด้วย ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าออรอลต้องมีเรือนร่าง คลุมเครือจึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้

นอกจากนั้นคุณสมบัติอีกประการหนึ่งที่นางกอร์กอนมอบไว้ในตัวออรอลคือการทำให้มนุษย์กลายเป็นหิน ผ่านการจ้องมอง ประเด็นนี้ตีความได้ว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงได้เข้ามาละเมิดกรอบคิดทางวิทยาศาสตร์อีก ลักษณะหนึ่ง นั่นคือการไม่สามารถหาเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ได้ว่าเพราะเหตุใดมนุษย์จึงกลายเป็นหินได้อย่าง ฉับพลัน

2.2 อิศรา: เพศชายภายใต้อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง

อิสราเป็นพี่ชายคนโตของออรอลและออรูมา จากคำบอกเล่าที่ว่าทายาทเพศหญิงจะแสดงออกถึง อารมณ์มากกว่าเพศชาย อิสราจึงได้รับผลจากอารมณ์เพียงการลุกขึ้นมาแต่งกายเป็นชาวกรีกและเล่นพิณใน คีนจันท์เต็มดวง แสดงให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามาทำให้มนุษย์เพศชายแสดงพฤติกรรมที่ไม่ อาจอธิบายได้ตามหลักวิทยาศาสตร์ “โดยเฉพาะในคืนเดือนหงาย ผมจะรู้สึกประหลาดๆ ว่าตัวเองไม่ใช่คนๆ นี้ แต่ ได้หวนกลับไปเป็นคนโบราณสมัยที่กรีกยังเจริญรุ่งเรืองอยู่ จิตใจผมเลื่อนลอยเลอะเทอะควบคุมไม่ได้เข้าไปทุกที ในที่สุดก็เตลิดชนิดที่ไม่น่าเชื่อ ผมต้องลุกขึ้นมาแต่งตัวเป็นชาวกรีกโบราณเล่นเพลงพิณดึกดำบรรพ์ในคืนเดือนหงาย ทุกที จนใครๆ ในบ้านนี้เขารู้และปลงตกกันหมดแล้ว” (จินตวิโรจน์, 2560, น. 652)

แม้ว่าเรือนร่างของออรอลไม่ได้ถูกเน้นย้ำให้เป็นภัยต่อเพศชาย ทว่าการนำเสนอตัวละครอิสราที่อยู่ใต้ อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงกลับมีนัยการทำทลายปิตาธิปไตยที่น่าสนใจ กล่าวคืออำนาจดังกล่าวเข้ามาทำให้เกิด วิกฤติความเป็นชายผ่านการทำให้เพศชายกลายเป็นวัตถุแห่งการจ้องมอง แทนการเป็นผู้จ้องมอง ดังที่ สมเกียรติ ตั้งนโม (2549, น. 158) กล่าวว่า ในสังคมชายเป็นใหญ่ เพศชายเป็นผู้จ้องมองและเพศหญิงกลายเป็นวัตถุ ต่อไปนี้ คือฉากที่กรพินธุ์เฝ้ามองอิสราอย่างหลงใหล เมื่ออิสราตกอยู่ใต้อำนาจนางกอร์กอน

อย่างเคลิบเคลิ้มปราศจากสติสัมปชัญญะ กรพินธุ์ก้าวไปที่ช่องประตู สอดสายสายตา มองเข้าไปข้างใน ภาพที่ปรากฏอยู่ท่ามกลางแสงมลังเมลิ้งของดวงเทียนนับสิบในห้องนั้น น่าจะ ทำให้หล่อนสะดุ้งไหวตัวด้วยความพิศวงงงจนสุดขีด เพราะมันไม่ใช่ภาพปกติธรรมดา [...] แต่ กรพินธุ์ไม่ได้พิศวงงงจนเท่าที่ควร หล่อนเพียงแต่จ้องดูด้วยความชื่นชมยินดีอย่างลึกซึ้งเท่านั้น [...] ดวงตาอันมีแววเคลิบเคลิ้มไฝ่ฝันเพื่อพะวงทอดจิบร่างนั้นอย่างชื่นชมยกย่องสุดหัวใจ [...] อย่างเข้มข้น เบากริบปราศจากเสียง กรพินธุ์แทรกตัวเองเข้าไปในช่องประตูที่เปิดแงมนั้นโดยที่ อีกฝ่ายไม่ระแคะระคาย หล่อนเข้าไปซ่อนอยู่หลังรูปสลักขนาดใหญ่ที่บังก้นมิด นัยน์ตาทอดจิบ อยู่ที่ย่างกลางห้องอย่างหลงใหลบูชา

(จินตวิโรจน์, 2560, น. 165-166)

เมื่ออิศราตกอยู่ใต้อำนาจมายาการ เขาถูกจ้องมองโดยกรพินธุ์ เรียกได้ว่าเป็นการ “ถ้ามอง” นอกจากนั้น หากตีความต่อไปอีกกล่าวได้ว่าเพศชายยังเป็นวัตถุแห่งความคลั่งไคล้ไหลหลง (fetish) ของเพศหญิงอีกด้วย ดังนั้นเมื่ออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของผู้ชายสำแดง ได้ก่อให้เกิดการสลับตำแหน่งในการจ้องมอง จากที่ในสังคมชายเป็นใหญ่ เพศหญิงเป็นวัตถุแห่งการจ้องมองของผู้ชาย กลายเป็นเพศชายเป็นวัตถุแห่งการจ้องมองของผู้หญิง

นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องอาชีพของอิศราที่น่าสนใจ คือการที่ตัวบทเสนอให้อิศราเป็นอาชีพเป็นแพทย์ นั้นไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เป็นการทำให้อิศราเป็นตัวแทนของวาทกรรมวิทยาศาสตร์ที่พ่ายแพ้ต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ กล่าวคือตัวบทสร้างให้อิศราที่มีความรู้ลักษณะทางกายภาพของมนุษย์อย่างเชี่ยวชาญ แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลของเรือนร่างอันผิดปกติของออรอลและไม่สามารถตอบคำถามได้ว่าเหตุใดมนุษย์จึงกลายเป็นหิน “ทั้งหมดนี้มันเป็นเรื่องของมายาการลึกลับที่วิทยาการไม่อาจเข้าใจได้ ผมได้ใช้วิชาการแพทย์และจิตวิทยาเท่าที่มีอยู่มาศึกษาออรอลอย่างเอาจริงเอาจัง แต่ก็ไม่รู้อะไรเลย โดยเฉพาะผมที่เป็นคุณนั้น ผมไม่อาจตรวจเขาได้ เพราะเวลาที่กลายเป็นนางอสูรขึ้นมา ไม่มีใครเข้าใจได้หรอกครับ” (จินตวิรี วิวัธน์, 2560, น. 659) ในประเด็นนี้จึงเป็นการตอกย้ำให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่มีเหนือมนุษย์ ในลักษณะที่ว่าอำนาจวิทยาศาสตร์ไม่สามารถอธิบายทุกอย่างได้

2.3 อรชума: ความวิกลจริตจากอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง

อรชумаเป็นน้องสาวฝาแฝดของออรอลที่มีรูปร่างหน้าตาเหมือนกันราวพิมพ์เดียวกัน ตามเนื้อเรื่องเสนอว่า อรชумаเป็นทายาทคนเดียวที่ไม่ได้รับผลจากอาถรรพณ์ แต่เมื่อพิจารณาการนำเสนอตัวละคร พบว่าอรชумаถูกทำให้มีคุณสมบัติแปลกประหลาดทางบุคลิกภาพผ่านสายตาของกรพินธุ์ ที่เป็นตัวแทนของคนนอกตระกูล ดังในฉากที่อรชุมารีดร้องเมื่อได้ยินกรพินธุ์เล่าตำนานกรีก

อรชума มหเวช ยืนอยู่กลางธรณีประตูพอดี ใบหน้าของเจ้าหล่อนผู้นั้นซีดขาวจนเกือบเขียว ริมฝีปากม้วนแน่น อะไรก็ไม่น่ากลัวเท่ากับดวงตาคู่นั้น...มันเบิกกว้างกลมโตจนลูกตาแทบโปนออกมานอกเบ้า จ้องมองดูกรพินธุ์ด้วยความรู้สึกอันรุนแรงหลายประการคละเคล้ากัน ทั้งโกรธเกรี้ยว ทั้งตระหนกตกใจ ทั้งหวาดหวั่นสยองขวัญ และท้ายสุดเต็มไปด้วยความโศกสะเทือนใจลึกซึ้ง [...] เสียงของหล่อนแผ่วพร่าต่ำลึกในคอ ฟังเหมือนเสียงซู่ฟ่อของอสรพิษ [...] เด็กสาวน้องของนายแพทย์เจ้าของบ้านตัวสั่นถี่ขึ้นมาอย่างปัจจุบันทันด่วน ยกมือทั้งสองขึ้นปิดหู จากนั้นก็ส่งเสียงกรีดร้องหวีดแหลมออกมาอีกก้องเหมือนคนเป็นโรคฮิสทีเรีย [...] “วืด-ด-ด-ด-ด-ด-ด-ด-ด-ด-ด-ด!”

ทั้งกรพินธุ์และเด็กหญิงบุศมาลีตกตะลึงตัวแข็งทื่อไปทั้งสองคน เบิกตากว้างจ้องมองอรชумаด้วยความตระหนกตระคนพิศวงงงงันเหลือจะกล่าว

(จินตวิรี วิวัธน์, 2560, น. 147-148)

จากฉากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าแม้อรชумаจะกล่าวว่าตนไม่ได้รับผลจากอาถรรพณ์ แต่เมื่อพิจารณาภาษาที่ใช้ในการนำเสนออารมณ์โกรธของอรชุมาน่าจะมีเสียง “ฟังเหมือนเสียงซู่ฟ่อของอสรพิษ” ซึ่งสอดคล้องกับเสียงงูบนศีรษะของออรอล และเมื่อพิจารณาปฏิกิริยาของกรพินธุ์และบุศมาลี หลานสาวของอรชумаที่ “ตกตะลึง

ตัวแข็งทื่อ” เมื่อจ้องมองอาการของอรอวลแล้ว ไม่ต่างจากการจ้องมองอรอวลแล้วกลายเป็นหิน การแฝงความเป็นกอร์กอนในตัวอรชумаผ่านภาษาแสดงให้เห็นถึงการไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากคุณสมบัติของสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในสายเลือดได้ แม้เรื่องเล่าประจำตระกูลจะระบุว่าอรชумаไม่ได้รับผลจากอาการพรณก็ตาม นอกจากนั้น การสร้างให้ออรชумаและอรอวลเป็นฝาแฝดที่มีใบหน้าและรูปร่างเหมือนกันราวกับคนเดียวยังมีนัยแสดงให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน

ในฉากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงถึงความเจ็บปวดของอรชумаเมื่อได้ยืนตำนานนางกอร์กอนซึ่งเป็นต้นเหตุให้ตัวเธอและทุกคนในตระกูลกลายเป็นคนไม่ปกติในสายตาคนนอก แสดงให้เห็นว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงมีอำนาจก่ออารมณ์สะเทือนใจให้กับมนุษย์ ประเด็นที่น่าสนใจคือการเทียบเคียงอาการของอรชุมากับฮิสทีเรียมีนัยสำคัญ เมื่อทำความเข้าใจความเชื่อทางการแพทย์ช่วงยุคโบราณและยุคกลางของยุโรปแล้วมีประเด็นที่น่าสนใจเมนส์ (2559, น. 41) สรุปว่าฮิสทีเรียเป็นผลมาจากการที่ผู้ป่วยไม่ได้รับความสุขทางเพศอย่างเพียงพอเมื่อเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของอรชумаพบว่าเธอไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านหากไม่จำเป็น ทำให้เธอไม่พอใจ “ต้องซ่อนตัวอยู่แต่ในบ้าน คบใครไม่ได้จนจะเป็นโรคประสาทตายอยู่แล้ว ผิดนักหรือคะกับการที่อรจะคุยใครสักคนที่ไม่ใช่พวกญาติในบ้านฟ้าหยาด? อรช้วนักหรือที่อยากมีเพื่อน อยากมีใครก็ได้ที่เข้ายืนได้รับฟังอรบ้าง ไม่ใช่ห้ามห้าม ห้าม อย่างที่คุณสมวงศ์กับฟิธราทำอยู่” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 213) ประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่านอกจากสัตว์ประหลาดเพศหญิงจะเข้ามาคุกคามมนุษย์ในลักษณะของการทำให้มนุษย์กลายร่างเป็นสัตว์ประหลาดแล้ว ผลจากการทำให้เรือนร่างมนุษย์ไม่ปกตินี้เองที่สร้างความเก็บบททางใจและทางเพศให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.4 สมวงศ์: มนุษย์ผู้กลืนกับสัตว์ประหลาดเพศหญิง

สมวงศ์เป็นญาติทางฝ่ายมารดาของตระกูลมหเวช ประเด็นสำคัญคือสมวงศ์ไม่มีเชื้อสายนางกอร์กอนแต่อย่างใด แต่กลับถูกนำเสนอให้มีคุณสมบัติที่แปลกประหลาด เช่น มีเสียงแหลมคล้ายจิ้งหรีด มีท่าทางคล้ายตัวละครในภาพยนตร์ ดังในตัวอย่างที่ “แต่ใบหน้านั้นสิ กรพินธุ์เห็นแล้วรู้สึกชอบกล เป็นดวงหน้ายาว ค่อนข้างซุบมีกระดูกแก้มสูง ยิ่งทำให้หน้านั้นดูหอมมากขึ้น จมูกโด่งน้อยๆ ปากบางเฉียบขม่งวรับกับดวงตาคมกริบในเบ้าค่อนข้างลึก และขนคิ้วดกหนาเกือบเป็นเส้นตรง ดูขม่งวและเคร่งเครียดไม่เป็นมิตรกับใคร” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 39-40)

จากการบรรยายดังกล่าวเห็นได้ว่าเรือนร่างของสมวงศ์ถูกทำให้ “ชอบกล” ประเด็นสำคัญคือ เสียงแหลมของสมวงศ์ที่ถูกเทียบเคียงกับเสียงของจิ้งหรีดบางครั้งมีลักษณะ “ฟังเหมือนเสียงขู่ของอสรพิษ” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 87) พบว่าการใช้ภาษาดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับการบรรยายคุณสมบัติของอรอวลและอรชุม ตัวอย่างเช่น การบรรยายเสียงที่มาจากศีรษะของอรอวลว่าเป็น “เสียงขู่ฟ่อของอสรพิษ” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 175) หรือการเปรียบเทียบของอรชুমายามโกรธว่า “ฟังเหมือนเสียงขู่ฟ่อของอสรพิษ” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 147) การใช้ชุดคำเดียวกันเป็นการนำเสนอให้สมวงศ์มีคุณสมบัติร่วมกับอรชумаและอรอวลซึ่งเป็นทายาทนางกอร์กอน

คำถามที่น่าสนใจคือการนำเสนอให้ตัวละครที่ไม่มีสายเลือดนางกอร์กอนอย่างสมวงศ์กลับมีคุณสมบัติแปลกประหลาดซึ่งเชื่อมโยงกับทายาทนางกอร์กอนสื่อถึงอะไร คำตอบที่สมควรนำมาพิจารณาคือตัวบทกำลังตอกย้ำให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการทำให้มนุษย์กลืนกับอมมนุษย์ หมายถึงการนำเสนอให้มนุษย์สามารถมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับอมมนุษย์ได้ ผ่านการปวารณาตนเป็นผู้ภักดีต่อมนุษย์เชื้อสายอมมนุษย์ ดังตัวบทบรรยายว่าสมวงศ์มีความรักความอาทรต่อสามพี่น้องไม่ต่างจากมารดา โดยเฉพาะความรักที่มีต่ออรอวล “สิ้นคุณอวล

แล้วก็เหมือนสิ้นทุกอย่าง อฉันเลี้ยงดูคุณอวลมาแต่เด็ก รักแกเหมือนลูกในไส้แท้ๆ ยิ่งแกมาประสบชะตากรรมร้ายกาจนี้เข้า อฉันก็ทั้งรักทั้งสงสาร ต่อไปนี้ไม่มีแกอีกแล้ว อฉันไม่รู้จะอยู่ไปทำไม” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 664)

ประเด็นสำคัญคือการสลายไปของอาถรรพณ์เมื่ออรอวลตาย ทำให้บุคลิกของสมวงศ์เปลี่ยนไป “หญิงวัยกลางคนผู้เคยมีมาดปั้นปึ่งวางท่าอยู่เป็นนิจ บัดนี้ท่าวางสง่าใดๆ หายไปหมดสิ้น สีหน้าและแววตาอันเคยแสดงความชิงชังรังเกียจกรพินธุ์อย่างออกนอกหน้านอกตาก็ดล้นหายไปด้วย เหลือแต่แววตาเศร้าสลด หมดยาลัยตายอยากในชีวิต [...] เสียงที่เคยกกรีดแหลมเหมือนจิ้งหรีดเปลี่ยนเป็นเครือคราง” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 664)

ถ้ามองอย่างผิวเผิน สมวงศ์เสียใจอย่างมากที่อรอวลจากไป แต่เมื่อมองในเชิงลึก ประเด็นนี้มีนัยที่เกี่ยวกับอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง กล่าวคือเมื่ออาถรรพณ์หรือความเป็นกอร์กอนสลายไป การกลืนกับนางกอร์กอนของสมวงศ์ก็สลายไปด้วย นั่นทำให้สมวงศ์มีบุคลิกที่เปลี่ยนไปเป็นตรงข้ามอย่างน่าสนใจคือ สง่า-สลด/กรีดแหลม (เสียงสูง)-เครือคราง (เสียงต่ำ) และที่สำคัญคือเมื่ออรอวลตายไป สมวงศ์ก็ไม่อยากมีชีวิตอยู่ “ปล่อยอฉันตายเถอะคะคุณหมอ อย่าเลี้ยงไว้เลย อฉันอยากตาย” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 666) นั้นแสดงให้เห็นคู่ตรงข้ามแบบอยู่-ตายอีกประเด็นหนึ่ง

ความน่าสนใจของการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของสมวงศ์ในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่สำแดงในตัวละครสมวงศ์นั้นเป็นอำนาจที่เอื้อต่อการมีจิตวิญญาณในการดำรงชีวิต คือการมีบุคลิกที่สง่างาม มีเสียงแหลมดังฟังชัด และการมีชีวิตชีวา เมื่ออรอวลจากไปพร้อมกับอาถรรพณ์นางกอร์กอนที่สลายไป เรือนร่างของสมวงศ์จึงบรรจุความไร้จิตวิญญาณในลักษณะของเศร้าสลด น้ำเสียงเครือครางและการหมดยาลัยเห็นได้ว่าการนำเสนอภาพของสมวงศ์ตอกย้ำให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่กระทำต่อมนุษย์ที่ไม่มีสายเลือดของมนุษย์ เป็นการชี้ให้เห็นความเปราะบางของเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่แม้เพียงใช้ชีวิตร่วมกับผู้ที่มีสายเลือดของมนุษย์ก็สามารถมีคุณสมบัติของมนุษย์ได้

ภาพของตัวละครอรอวล อิศรา อรชума และสมวงศ์มีประเด็นสำคัญอยู่ที่การแสดงให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่ก่อให้เกิดการละเมิดชุดความคิดหรือวาทกรรมหลักที่ได้รับการยอมรับในสังคม ได้แก่ วาทกรรมความเป็นมนุษย์ วาทกรรมชายเป็นใหญ่ วาทกรรมวิทยาศาสตร์ นำไปสู่กระบวนการทำให้แปลกประหลาดและชี้ให้เห็นความเปราะบางของเผ่าพันธุ์มนุษย์ ประเด็นที่น่าสนใจคืออำนาจดังกล่าวยังส่งผลต่อการเปิดเผยให้เห็นความรุนแรงร่วมสายเลือด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในตัวของอรอวลเป็นอำนาจที่ส่งผลให้พี่น้องทั้งสองคืออิสราและอรชумаเกิดอารมณ์ด้านลบ อิสราต้องโสกเศร้าที่สูญเสียคนรักไปเมื่ออรอวลจ้องตากับเธอแล้วกลายเป็นหิน หรืออรชумаที่ต้องขังตนเองอยู่ในบ้านด้วยความอึดอัดใจ ประเด็นสำคัญคือการนำเสนอความเกลียดชังที่อรชумаมีต่ออรอวลนำไปสู่การคิดสังหารอรอวลด้วยความเกลียดชัง “ฆ่าเขาแบบเดียวกับที่เพอร์ซีอัสฆ่านางกอร์กอนนั่นแหละ พันคอให้ขาดไปในดาบเดียว [...] ฆ่ามันสิคะ คุณจักร ดาบนี้อรเตรียมไว้นานแล้ว รอมือที่เข้มแข็งพอที่จะทำได้จริงเท่านั้น ฆ่ามันไม่ผิดกฎหมายหรอกค่ะ เพราะมันเป็นนังปีศาจร้าย ไม่ใช่คนธรรมดา” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 620, 623)

กล่าวได้ว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามาเปิดเผยความรุนแรงร่วมสายเลือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตายของอรอวลที่ตอกย้ำความโหดร้ายของมนุษย์คือ การทำให้การฆ่าอรอวลเป็นเรื่องชอบธรรม เมื่ออรอวลเห็นว่าตนจะถูกฆ่าจึงผลุนผลันออกจากบ้านจนเกิดอุบัติเหตุ “กระจกหน้ารถได้ปาดเอาลำคอของเจ้าหล่อนหลุดออกจากตัว ศีรษะจึงกระเด็นหายไปจากร่างอย่างน่าสยดสยอง” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 637) การนำเสนอให้อรอวลตายด้วย

อุบัติเหตุเป็นการทำให้การฆ่าพี่น้องร่วมสายเลือดเป็นเรื่องไม่ได้ตั้งใจและกลายเป็นความชอบธรรมในการกำจัดบุคคลร่วมสายเลือดที่มีความแปลกปลอม (oddkin)

ขณะที่ความโหดร้ายที่อรวอลทำต่อมนุษย์นิยามได้ว่าเป็นภัยคุกคาม การเสนอให้อีศราและอรชุมำกำจัดอรวอลกลับถูกทำให้เป็นเรื่องชอบธรรม ประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดปีศาจวิทยา (demonology) ที่ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2547, น. 57-58) เสนอว่าเป็นวิธีคิดของคนกลุ่มหนึ่งที่มองว่าคนอื่นกลุ่มซึ่งมีความแตกต่างจากตนด้านใดด้านหนึ่งเป็นปีศาจหรือไม่ใช่มนุษย์ ดังนั้นการจะกำจัดมนุษย์โดยใช้ความรุนแรงจึงเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาการตายของอรวอล พบว่าตัวบทเสนอให้การจัดทนายทางกอร์กอนผู้สำแดงอำนาจโหดร้ายให้กลายเป็นเรื่องไม่ได้ตั้งใจนั้น เป็นการลดทอนภาพความรุนแรงของมนุษย์ลง ผ่านการให้อรวอลประสบอุบัติเหตุ ดังที่ทิวอร์กกล่าวว่า “ผมเพียงแต่ช่วยเธอให้ปล่อยคุณอรชุมำเท่านั้น” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 629) อย่างไรก็ตาม การเสนอตอนจบให้อรวอลตายด้วยอุบัติเหตุไม่ได้หมายถึงอำนาจของมนุษย์ในการกำจัด “ปีศาจ” อย่างชอบธรรมเสียทีเดียว เนื่องจากตัวบทได้แฝงนัยของอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่มนุษย์ไม่สามารถเอาชนะได้ในสองประเด็น

ประเด็นแรก อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ผ่านการแสดงให้เห็นสภาพของมนุษย์ที่กลายเป็นหิน “หินนี้จะบางไปทุกทีและมีเงาผู้ตายปรากฏอยู่ข้างในอย่างเลื่อนๆ ซึ่งคุณก็ยังคงเห็นมาบ้างแล้ว ผมจึงมีความหวังว่า สักวันหนึ่งหินนี้จะหลุดออกมาสักที” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 643) และไม่เฉลยชัดเจนว่าหินนั้นจะสลายไปเพื่อเผยให้เห็นผิวหนังมนุษย์หรือไม่ อาจเรียกว่าได้ว่าเป็นการมอบตอนจบแบบการมองโลกในแง่ที่โหดร้าย (cruel optimism) ตามแนวคิดของลอเรน เบอ์แลนท์ (Lauren Berlant) ซึ่งเฉอะทะเล สุวรรณพานิช (2562, น. 52) สรุปไว้ว่า บางครั้งการมองโลกในแง่ดีอาจเป็นการละเลยปัญหาในปัจจุบัน ดังนั้นการทิ้งความหวังให้กับตัวละครจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าการที่หินจะหลุดออกจากศพกลายเป็นเพียงความหวังที่มีต่ออนาคตเท่านั้น เพราะในปัจจุบันศพทั้งหลายก็ยังเป็นหิน แม้ในตอนจบ “บ้านฟ้าหายาก็จะสงบ ทุ่งธารทองก็จะไม่มีปีศาจผมเป็นนุอีกต่อไป” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 639) เพราะอย่างไรก็ตาม อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงก็ยังทิ้งร่องรอยไว้บนศพทุกร่าง แสดงให้เห็นอำนาจที่ไหลเวียนอบอวล สอดคล้องกับชื่อของ “อรวอล” ที่ไม่มีใครคาดเดาได้

ประเด็นที่สอง อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของผู้ชายไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การที่จินตวีร์ใช้คำว่า “เชื้อสายกอร์กอน” และ “สายเลือดกอร์กอน” เพื่อแสดงสภาพของทายาททางกอร์กอนนั้น เป็นการแฝงนัยให้ตรองว่าการเป็นทายาทสัตว์ประหลาดเพศหญิงเป็นเรื่องที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ต่างจากเชื้อชาติ แม้อาถรรพณ์ของนางกอร์กอนจะสลายไป แต่การมีเชื้อสายนางกอร์กอนในสายเลือดก็ไม่อาจสลายไปได้ แสดงให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงอย่างแยบยล ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอของลินด์ซีย์ (Lindsey, 2011, p. 75) ที่ว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงยังคงดำรงอยู่ในสังคม โดยที่ไม่สามารถถูกทำลายอย่างสมบูรณ์ได้ เพื่อจะสะท้อนให้เห็นความกลัวและความวิตกกังวลในใจส่วนลึกของมนุษย์

กล่าวโดยสรุป อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามาคุกคามมนุษย์ในสองลักษณะคือ คุกคามภายในร่างกายและคุกคามภายนอกในร่างกาย โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างน่าสนใจ กล่าวคือสัตว์ประหลาดเพศหญิงเข้ามาปนเปื้อนสายเลือดบริสุทธิ์ของมนุษย์ซึ่งเป็นการคุกคามภายในร่างกายหรือพันธุกรรม ผลจากการเข้ามาผสมกับเลือดมนุษย์ทำให้มนุษย์แสดงออกถึงความผิดปกติ แสดงถึงการคุกคามภายนอกในร่างกาย นอกจากนั้น ความใกล้ชิดกับทายาททางกอร์กอนของมนุษย์ปกติยังนำไปสู่การมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับนางกอร์กอนและแสดงพฤติกรรมที่ถูกมองว่าแปลกประหลาด ประเด็นดังกล่าวสะท้อนนัยของการตั้งคำถามกับความยิ่งใหญ่ของมนุษย์

3. นัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์และการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง

ราชบัณฑิตยสถาน (2545, น. 396) ให้ความหมายของฉากไว้ว่า หมายถึง ภูมิหลังทางกายภาพหรือทางจิตใจที่ปรากฏในเรื่องเล่า มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) สถานที่ทางภูมิศาสตร์ 2) อาชีพและการดำเนินชีวิตของตัวละคร 3) เวลาหรือสมัยที่เกิดเหตุการณ์ 4) สภาวะแวดล้อม นอกจากนี้ เจือ สตะเวทิน (2518, น. 88) ยังเสนอว่าฉากมี 2 ประเภทคือ ฉากสถานที่และฉากบรรยากาศ

ประเด็นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงกับการสื่อความหมายผ่านฉาก ในมิติที่ว่านัยของฉากสื่อต่ออำนาจหรือสนับสนุนอำนาจดังกล่าวอย่างไร เมื่อพิจารณาแล้ว *มายาพิศवास* เป็นนวนิยายกอธิกที่มีความโดดเด่นด้านฉากคือมีฉากเป็นปราสาทโบราณหรือคฤหาสน์หลังใหญ่ที่ห่างไกลผู้คน ภายในสถานที่ดังกล่าวมีห้องลับ บันไดเวียน ห้องใต้ดิน หรือห้องที่ปิดตาย นอกจากนี้ยังมีบรรยากาศที่มืดสลัว ฝนตก มีลมพายุ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้เขียนบทความศึกษาฉากใน 2 ลักษณะคือ ฉากบรรยากาศและฉากสถานที่

3.1 ฉากบรรยากาศ: สภาพธรรมชาติกับอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง

ฉากบรรยากาศในบทความนี้ หมายถึง ฉากที่วาดด้วยสภาวะทางธรรมชาติ ได้แก่ สภาพอากาศและช่วงเวลา ลักษณะแรก ตัวบทนำเสนอฉากเกี่ยวกับสภาพอากาศ คือฝนตก ปรากฏเพียงฉากเดียวคือฉากแรกของนวนิยาย เป็นฉากที่กวินทร์ น้องชายของกรพินธุ์เดินทางมาที่บ้านฟ้าหยาดแล้วมีลมพายุและฝนตกหนัก

สายฝนที่ซัดกระหน่ำพร่างพรั่งลงอย่างรุนแรงนั้นเสมือนท้องฟ้ารั่วโดยฉับพลัน ทุกหนทุกแห่งปกคลุมด้วยความมืดประหนึ่งอยู่ใจกลางนรก แม้แสงที่สาดส่องจากดวงไฟคู่นำรถจะทอดตรงไปตามพื้นทางข้างหน้า แต่สองข้างถนนรถเรือเปล่าเปลี่ยวที่ยานกลางเก่ากลางใหม่นั้นแล่นผ่านไป ก็มีดทึบทะมึนอย่างน่าสะพรึงกลัว

ไม่ยั้งต้นใหญ่โตตระหง่านดำทะมึนระกระระกะมองผาดๆ เสมือนรูปผีปีศาจรูปทรงวิปริตออกมาตั้งแถวคอยต้อนรับอาคันตุกะผู้หาญบุกเข้ามาเยือนถึงถิ่นของมันในยามวิกาล

มองออกไปนอกหน้าต่างต่างรถ เห็นสายฝนที่พร่างพรั่งจากฟ้า ละม้ายมานแพรผืนใหญ่พลีพร่างจากฟากฟ้าลงปิดกั้นหนทางไว้มิให้มนุษย์บุ่ดูชนผ่านไปได้ง่ายๆ

(จินตวิทย์ วิวัชรณ์, 2560, น. 7)

การใช้ภาษาแสดงให้เห็นว่าฝนในฉากนี้เชื่อมโยงกับความชั่วร้ายผ่านการเชื่อมโยงกับคำว่า “นรก” “ผีปีศาจ” และ “วิปริต” ซึ่งบาร์เน็ตต์ (2561, น. 272-273) กล่าวว่าฝนในวรรณกรรมมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงเรื่อง นำพาให้ตัวละครมาพบกัน หรืออาจเป็นลางบอกถึงความหายนะของตัวละคร ดังนั้น สามารถตีความได้ว่า ฉากฝนตกดังกล่าวเป็นการทำให้กวินทร์ได้พบกับอรอวลซึ่งเป็นการเผชิญหน้ากับอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของอรอวลในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นเค้าลางของเรื่องร้าย นั่นคือความตายของกวินทร์ ที่น่าสนใจคือการใช้ฉากฝนตกในฉากนี้สื่อให้อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของอรอวลได้สำแดง ผ่านการให้กวินทร์เข้าไปหลบฝนในหอเขียวและพบกับอรอวล จนกระทั่งกลายเป็นหินในที่สุด

ลักษณะที่สอง จากเกี่ยวกับช่วงเวลา เนื้อเรื่องนำเสนอให้เห็นคตินพระจันทร์เต็มดวงเป็นเวลาที่ยานาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของอรอวลและอิศราสำแดง แสดงให้เห็นอำนาจของธรรมชาติที่เชื่อมโยงกับการแสดงอำนาจดังกล่าวในตัวมนุษย์ กล่าวได้ว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงสัมพันธ์กับฉากบรรยากาศในมิติที่ว่าจินตวิรีใช้สภาวะทางธรรมชาติเอื้อให้อำนาจดังกล่าวสำแดงต่อเหยื่อและตอกย้ำความน่าสะพรึงกลัว แสดงให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงนั้นเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

3.2 ฉากสถานที่: ภูมิประเทศและสถาปัตยกรรมกับอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง

ฉากสถานที่ในบทความนี้ หมายถึง ฉากที่ว่าด้วยพื้นที่ทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ฉากดังกล่าวเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเอื้อต่อการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง จินตวิรีใช้สถาปัตยกรรมแบบกอธิกในการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ บ้านฟ้าหยาดและหอเขียว

พื้นที่แรก บ้านฟ้าหยาด มีอิศราเป็นเจ้าของ ตั้งอยู่ในบริเวณภาคอีสาน จินตวิรีตั้งชื่อจังหวัดสมมติว่า “รัตนธานี” ถูกนำเสนอให้เป็นภูมิประเทศที่ทุรกันดาร สาเหตุที่บ้านฟ้าหยาดของตระกูลมเหศวรต้องตั้งอยู่ในดินแดนดังกล่าวเนื่องมาจากสายเลือดของสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในตัวบิดาของสามพี่น้อง ญาติพี่น้องของมารดาจึงจำเป็นต้องอพยพมาอยู่ในที่ลับตา ประเด็นนี้พิจารณาได้ว่าการที่มนุษย์มีสายเลือดของมนุษย์เจือปนก่อให้เกิดมลทินในลักษณะหนึ่ง ดังที่ก๊อฟมัน (Goffman, 1961, pp. 2-3 อ้างใน สุรางค์ จันทวานิช, 2555, น. 135) นิยามว่ามลทิน หมายถึง “คุณลักษณะทางร่างกายหรือสังคมที่ลดทอนคุณค่าของอัตลักษณ์ทางสังคมของบุคคล ทำให้เขาไม่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่” ก๊อฟมันอธิบายว่ามลทินมี 3 ประเภท ได้แก่ 1) มลทินทางร่างกาย เช่น ความผิดปกติทางร่างกาย 2) มลทินทางจุดอ่อนหรือความเสื่อมเสียในอดีต 3) มลทินทางสังคม คือ การเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ไม่ได้เป็นศูนย์กลาง

หากนำคุณสมบัติของมลทินตามคำนิยามของก๊อฟมันมาพิจารณาตระกูลมเหศวรผู้มีสายเลือดนางกอร์กอน พบว่าตัวละครกลุ่มนี้มีมลทินทั้ง 3 ลักษณะคือ ลักษณะมลทินทางร่างกาย คือผู้ที่ถูกอำนาจของนางกอร์กอนเข้าครอบงำ ก่อให้เกิดความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ ลักษณะมลทินทางจุดอ่อนหรือความสูญเสียในอดีต หมายถึง การมีเชื้อสายนางกอร์กอนในตัว ถือเป็นความเสื่อมเสียของวงศ์ตระกูล ทำให้ต้องหนีจากผู้คน ส่วนลักษณะมลทินทางสังคม คือการที่มนุษย์ต้องหลอมรวมหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับอมมนุษย์ ก่อให้เกิดความเป็นอื่น ดังนั้นครอบครัวของสามพี่น้องจึงต้องย้ายมาอยู่ในที่ห่างไกล กล่าวได้ว่าสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่อยู่ในสายเลือดมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดมลทิน นำมาสู่การจำกัดที่อยู่อาศัยให้มนุษย์ต้องมาอยู่ในถิ่นทุรกันดาร

ภาพของอีสานในตัวบทเป็นภาพแทนของพื้นที่พิเศษตามแนวคิดของฟูโกต์ (Foucault อ้างใน ธัญญา สังขพันธานนท์, 2556, น. 171) เป็นพื้นที่ของผู้ที่ตกอยู่ในภาวะวิกฤติในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตและพื้นที่พิเศษสำหรับผู้เบี่ยงเบนมาตรฐานของสังคม เมื่อมองจากมุมของตระกูลมเหศวร อีสานจึงเป็นพื้นที่พิเศษที่ใช้หลบซ่อนตัวของผู้ที่เป็อื่น

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านฟ้าหยาด พบว่ามีลักษณะแบบกอธิกของทางตะวันตก “หน้าต่างและประตูโค้งแบบศิลปะทรวงโกธิค” (จินตวิรี วิวิธน์, 2560, น. 36) ประเด็นนี้อาจมองได้ว่าจินตวิรีนำแบบจากแบบกอธิกมาใช้ในการสร้างสรรค์นวนิยาย แต่เมื่อพิจารณาอีกมุมหนึ่งเห็นว่าการสร้างลักษณะดังกล่าวเป็นการตอกย้ำอัตลักษณ์ทางชนชาติกรีกของคณในตระกูลและตอกย้ำให้เห็นความเป็นอื่นจากบ้านหลังอื่นๆ ในพื้นที่

ใกล้เคียง เมื่อนำแนวคิดทางสถาปัตยกรรมมาพิจารณาทำให้เห็นแง่มุมที่น่าสนใจ ดังที่ต้นข้าว ปาณินท์ (2553, น. 13) กล่าวว่าสถาปัตยกรรมไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอย แต่เป็น “การแสดงออกทางสัญลักษณ์” และถือเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นบ้านแบบกอกอกของตระกูลมเหศวรยังแสดงให้เห็น “สัญลักษณ์” ของความเป็นตะวันตกที่ดูลิกลับ

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาการแต่งบ้านสามารถเชื่อมโยงกับข้อเสนอของชฎานัท ศุภษลาศัย (2556, น. 84) ที่ว่าการตกแต่งบ้านคือวิธีการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์หรือสถานภาพของเจ้าของบ้าน เมื่อพิจารณามาน้ำพาดพบว่าการนำรูปปั้นของตัวละครในตำนานกรีกมาตั้งประดับ รวมทั้งรูปปั้นของนางกอร์กอนเมดูซ่า การแต่งบ้านแบบกอกอกและการนำรูปปั้นตัวละครในตำนานกรีกมาตกแต่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า เมื่อเลือดของนางกอร์กอนเข้ามาอยู่ในตัวของคนในตระกูลมเหศวร มนุษย์และสัตว์ประหลาดเพศหญิงจึงมีอัตลักษณ์ทางสายเลือดร่วมกัน สิ่งเหล่านี้แสดงออกทางสถาปัตยกรรมที่แสดงให้เห็นว่าคนในตระกูลมเหศวรและตำนานกรีกเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน

หากพิจารณาจากยุคสมัยที่แต่งคือ พ.ศ. 2523 พบว่าเป็นยุคของการคุกคามความเป็นไทยโดยชนชาติอื่น ดังที่วีรี เกวลกุล (2552, น. 4) กล่าวว่าในช่วง พ.ศ. 2519-2531 เป็นช่วงที่ไทยรับเอาวัฒนธรรมชาติอื่นเข้ามา รวมทั้งตะวันตก ด้านหนึ่งคนไทยยอมรับว่านำความเจริญมาให้ แต่ด้านหนึ่งก็เกิดความกังวลถึงวิกฤติความเป็นไทย ดังนั้นนวนิยายของจินตวิวัฒน์ที่ตีพิมพ์ในช่วงเวลาดังกล่าวจึงเสนอให้เห็นปัญหาการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านตัวละครเหนือธรรมชาติ เช่น นางกอร์กอน แวมไพร์ ซอมบี้ เป็นต้น

จินตวิวัฒน์แสดงให้เห็นด้านลบของการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านอำนาจของนางกอร์กอน ประเด็นที่น่าสนใจคือการสร้างให้มารดาของสามพี่น้องเป็นราชินีกุล แสดงให้เห็นการล่มสลายทางอำนาจและความยิ่งใหญ่ของชนชั้นเจ้าโดยการเข้ามาคุกคามของตะวันตก ผ่านการสร้างให้ตัวละครในตระกูลมเหศวรซึ่งเป็นตระกูลของสามพี่น้อง อิศรา อรธลและอรชุนาพ่ายแพ้ต่อการคุกคามของนางกอร์กอนที่เป็นตัวแทนของตะวันตก

นอกจากนั้น บ้านน้ำพาดยังมีพื้นที่ปิดหรือพื้นที่ที่ไม่อนุญาตให้คนนอกเข้าไปคือระเบียบกระชับและสวนหิน ระเบียบกระชับเป็นที่ที่อิสราสวนไว้ออรธลในยามที่เธอกลายร่างเป็นนางกอร์กอน ระเบียบกระชับมีทางเดินแคบยาวเข้าถึง “ที่จริง มันควรจะเป็นช่องทางเดินระหว่างผนังมากกว่าจะเรียกว่าระเบียบ เพราะทอดยาวไปท่ามกลางผนังสองด้านที่มีดทับและอุดอยู่ ความกว้างของระเบียบประมาณสองเมตร แต่ยาวคดเคี้ยวไปข้างหน้า บังด้วยเหลี่ยมมุมของผนังที่ยื่นออกมาทั้งบางส่วนของระเบียบไว้มันทำให้ดูเหมือนเขาวงกตอันน่าพิศวง” (จินตวิวัฒน์, 2560, น. 237) การนำเสนอดังกล่าวสอดคล้องกับความลึกลับและความน่าสะพรึงกลัวของอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวของอรธล

สวนหินแท้จริงเป็นสุสานเก็บศพของผู้ที่เสียชีวิตด้วยอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในตัวอรธล ศพดังกล่าวถูกจัดวางอย่างงดงามเพื่อให้ดูเหมือนเป็นการสะสมก้อนหินตามธรรมชาติ

บนเนื้อที่อันกว้างขวางนั้น มีก้อนหินก้อนใหญ่รูปร่างต่างๆ วางระเกะระกะอยู่บนพื้นประมาณ 20 ก้อน แต่ก็เห็นได้ชัดว่า ผู้วางได้เลือกมุมวางมันไว้ให้ดูเกะกะอย่างมีศิลป์ แต่อะไรก็ไม่ประหลาดเท่าลักษณะของหินเหล่านั้น [...] ขนาดของมันเมื่อเทียบแล้วก็เท่าๆ ตัวคน บางก้อนมีสีเทาอ่อน บางก้อนมีสีเทาแก่และบางก็สีน้ำตาล ทรวดทรงของมันแตกต่างกันออกไป แต่ทุกก้อนจะมีปุ่มยื่นออกไปสองสามปุ่มเสมอ

บางก้อนเหมือนรูปปั้นตามแบบสมัยใหม่คือบิดเบี้ยวและคอดเว้ามน ลักษณะที่ผิดธรรมชาติ บางก้อนมองผาดๆ คล้ายคนนอนงอท้องอืด บางก้อนคล้ายคนนั่งคุกเข่า คางจรดอก บางก้อนคล้ายคนยืนเหยียดแขน

(จินตวิทย์ วิวัชรณ์, 2560, น. 80-81)

เมื่อกล่าวถึงสวนหิน ผู้เขียนบทความขอยกเอาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวนในเชิงสังคมวิทยามาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง โดยพาดต์และครีช (Bhatt & Church, 2011 อ้างใน ชญาน์ทัต ศุภลาตย์, 2556, น. 92) กล่าวว่า การจัดสวนเป็นการสลายพรมแดนของมนุษย์และธรรมชาติให้เชื่อมต่อกัน เมื่อกลับมาพิจารณาสวนหินที่มีรูปปั้นหรือศพที่กลายเป็นหินเรียงรายแทนต้นไม้ ทำให้เห็นว่าการนำเสนอให้ตัวละครน่าสยดสยองให้กลายเป็นงานศิลปะเป็นการแสดงให้เห็นอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการมีอำนาจลงตามนุษย์ในการสลายความน่าสะพรึงกลัว (ศพ) ให้กลายเป็นความงดงาม (หินที่คล้ายคน) เป็นการนำเสนออำนาจของสัตว์ประหลาดเพศหญิงในการอำพรางความน่าสยดสยองให้เป็นความสุนทรีย์ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงอำนาจของสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่ดำรงอยู่ภายในบ้านฟ้าหยาตซึ่งเป็นพื้นที่ที่เพศชายครอบครอง

พื้นที่ต่อมาคือหอเขียว อยู่ไม่ไกลจากบ้านฟ้าหยาตนัก พื้นที่ของหอเขียวตั้งอยู่บริเวณทุ่งธารทอง เป็นที่อยู่อีกแห่งหนึ่งของอรอรอลในยามกลายร่างเป็นนางกอร์กอน อันเป็นที่มาของ “ปิศาจทุ่งธารทอง” ทุ่งธารทองนั้นได้รับการนำเสนอให้เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่อันตราย เมื่อพิจารณากระบวนการนำเสนอ พบว่าภูมิประเทศของทุ่งธารทองถูกทำให้เป็นเพศหญิง ผ่านการบรรยายสภาพของทุ่งที่มีหญ้ารกและมีลักษณะเป็นรูปทรงยาวแหลมซึ่งเชื่อมโยงกับโยนี

สองหนุ่มสาวเดินไปด้วยกันอีกชั่วอึดใจ แนวทุ่งอันรกเรือกก็มองเห็นอยู่ตรงหน้า สภาพของมันเป็นที่น่ากลัวจริงดังเสียงเล่าลือ กว้างขวาง เจียบสงัด และเต็มไปด้วยยาถรรพณ์ลึกลับที่สัมผัสได้ แม้เพียงมองดูอยู่ห่างๆ เติบโตด้วยสุขุมทุมพุ่มไม้รกรกรังเหมาะเป็นที่หลบซ่อนของมิถุนาซีฟและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ ใต้ดี ตรงกลางๆ มีแนวไม้ขึ้นรกรกริม บดบังลักษณะที่คล้ายเนินหลังเต่าเสียสิ้น

กรพินธุ์มองปราดเดียวก็รู้ว่าตรงไหนของสวนที่ยื่นเข้าไปจนใกล้ห้องนอนของหล่อนในคฤหาสน์ฟ้าหยาต ส่วนนั้นมีลักษณะยาวแหลมยื่นออกไปจนชิดแนวกำแพงคฤหาสน์ รกเรือกด้วยไม้ใหญ่และไม่พุ่มครึมน่ากลัวอันตรายจากสัตว์เลื้อยคลานประเภทงูซึ่งน่ามีอยู่ชุกชุม

(จินตวิทย์ วิวัชรณ์, 2560, น. 135)

การนำเสนอให้ปลายแหลมของทุ่งธารทองพุ่งไปทางบ้านฟ้าหยาตซึ่งเป็นพื้นที่ที่อิศราหรือเพศชายครอบครองอยู่ ทำให้เห็นการทำลายอำนาจของเพศชายผ่านทางสัญลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีแอ่งน้ำเฉอะแฉะซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของเพศหญิง ประเด็นนี้เป็นการเชื่อมโยงพื้นที่ลึกลับและอันตรายกับความเป็นเพศหญิง

เมื่อพิจารณาลักษณะทางสถาปัตยกรรมของหอเขียว พบว่าสามารถเชื่อมโยงได้กับองค์ชาย “สิ่งก่อสร้างลักษณะสูงคล้ายประภาคารนั้นตั้งอยู่บนเนินเตี้ย มีดึกที่บะมีนและเจียบเขียววังเวงอย่างน่าพร่นพรึง [...] เห็นลักษณะแคบ แต่สอบสูงขึ้นเป็นทรงกระบอกอย่างแปลกประหลาด ทาสีเขียวคล้ำหมองเพราะกาลเวลา” (จินตวิทย์ วิวัชรณ์, 2560, น. 307)

ภายในหอเชียวมีห้องลับที่เดิมนั้น “ใช้เป็นที่พักผ่อนตัวในเวลาพักผ่อนในวังจากกรุงเทพฯ มาตามหาจนถึงที่นี่” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 657) เมื่อพิจารณาการตกแต่งภายในพบว่า “ห้องนี้ต้องเป็นห้องของผู้หญิงแน่นอน เพราะผนังอันทาสีม่วงอ่อนนั้นดูหวานชื่น ม่านรอบด้านสีม่วงเข้ม เบาะ เก้าอี้ หมอนอิง ผ้าปูโต๊ะล้วนเป็นสีม่วงทั้งนั้น ไม่เว้นแม้แต่เตียงขนาดนอนคนเดียวที่คลุมด้วยผ้าเนื้อหนาสีม่วงเช่นกัน” (จินตวีร์ วิวัธน์, 2560, น. 554) การตกแต่งที่ดูงดงามมีนัยของการครอบครององคชาต ดังนั้นการนำเสนอภาพของทุ่งธารทอง (เพศหญิง) ที่มีลักษณะยาวแหลมยื่นไปทางบ้านฟ้าหยาด (เพศชาย) และการอาศัยอยู่ภายในหอเชียว (องคชาต) ของอรอวล แสดงถึงการท้าทายเพศชายที่น่าสนใจ

กล่าวโดยสรุป ประเด็นนัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์และการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง พบว่าการนำเสนอฉากบรรยากาศและฉากสถานที่อันลึกลับสนับสนุนและสอดคล้องกับความน่าสะพรึงกลัวของอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงและเชื่อมโยงกับการท้าทายอำนาจเพศชาย

4. อภิปรายผล

บทความเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง *มายาพิศवास* บทประพันธ์ของจินตวีร์ วิวัธน์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจกอร์กอนหรือสัตว์ประหลาดเพศหญิง การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) อำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงและการคุกคามมนุษย์ และ 2) นัยของฉาก-กลวิธีการประพันธ์และการนำเสนออำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง ทั้ง 2 ประเด็นมีนัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามต่อระบบคิดแบบมนุษย์เป็นศูนย์กลางและการท้าทายระบอบปิตาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานของลินด์ซีย์ (Lindsey, 2011) และชูสนาและมาห์มูดาร์ (Chusna & Mahmudah, 2018, pp. 10-16) ในมิติที่ว่าอำนาจของนางกอร์กอนหรือสัตว์ประหลาดเพศหญิงนั้นเป็นอำนาจที่ก่อให้เกิดการละเมิดกรอบของสังคมที่สำคัญ ได้แก่ กรอบความเป็นมนุษย์และกรอบปิตาธิปไตย

ประเด็นแรก การตั้งคำถามกับระบบคิดแบบมนุษย์เป็นศูนย์กลาง จากการศึกษาพบว่าตัวบทนำเสนอให้เห็นถึงความเปราะบางของสายพันธุ์มนุษย์ที่ง่ายต่อการหลอมรวมกับอมมนุษย์ ทั้งการหลอมรวมแบบสืบทอดสายโลหิตและการหลอมรวมจากความใกล้ชิด ดังนั้นนางกอร์กอนใน *มายาพิศवास* จึงไม่ได้เพียงมุ่งนำเสนอให้เห็นถึงสัญชาตญาณของความน่าสะพรึงกลัวเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแทนของอมมนุษย์ที่เข้ามาก่อวณสายเลือดบริสุทธิ์ของมนุษย์นำไปสู่การมีอำนาจเหนือจิตใจและร่างกายของมนุษย์

ประเด็นที่สอง การท้าทายระบอบปิตาธิปไตย ตามความหมายสัญญะนางกอร์กอนโดยเฉพาะเมดูซ่าเป็นแหล่งสัญญะของผู้หญิงแหวกขนบอันขัดกับภาพของผู้หญิงในอุดมคติ คือมีใบหน้าที่น่าอัปลักษณ์และงูบนศีรษะของนางกอร์กอนแสดงถึงการครอบครององคชาตและอำนาจของเพศชาย อย่างไรก็ตาม ตัวบทชี้ให้เห็นว่าเรือนร่างของอรอวลเมื่อกลายร่างเป็นนางกอร์กอนแล้วนั้นไม่ได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นตัวแทนของภัยคุกคามเพศชายที่เด่นชัดนัก แต่ว่าตัวบทกลับนำเสนอการท้าทายปิตาธิปไตยผ่านตัวละครอื่นและกระบวนการนำเสนอฉาก จากการศึกษาพบว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงดังเช่นนางกอร์กอนนั้นส่งผลให้เพศชายคืออิศรากลายเป็นวัตถุแห่งการจ้องมองและเป็นวัตถุแห่งความคลั่งไคล้หลงใหลของสตรีเพศ ซึ่งเป็นการสลับบทบาทชาย-หญิง นอกจากนี้ การท้าทายปิตาธิปไตยยังถูกเน้นผ่านการนำเสนอฉากสถานที่ที่สนับสนุนการดำรงอยู่ของอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงที่มีเหนือเพศชาย

เมื่อพิจารณา *มายาพิศवास* ในฐานะวรรณกรรมกอธิคแบบผู้หญิง (female gothic) ที่มีลักษณะเน้นการทำลายอำนาจปิตาธิปไตยของตัวละครเพศหญิง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าตัวบทมีประเด็นเกี่ยวข้องกับการทำลายอำนาจชายเป็นใหญ่ผ่านการนำเสนอตัวละครและฉาก โดยสรุป *มายาพิศवास* ชี้ให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงเป็นตัวแทนของอำนาจมนุษย์ที่อยู่เหนือความยิ่งใหญ่ของมนุษย์และยังเป็นตัวแทนของเพศหญิงที่ถูกนำเสนอให้อยู่เหนือเพศชาย การนำเสนอดังกล่าวกระทำภายใต้การเขียนแบบชนบทกอธิค อันเป็นประเพณีนวนิยายที่มุ่งนำเสนอความเป็นอื่นที่ถูกเบียดขับให้อยู่นอกวัฒนธรรมกระแสหลัก ซึ่ง *มายาพิศवास* ได้เปิดพื้นที่ให้เห็นว่าอำนาจของมนุษย์และอำนาจเพศหญิงถูกทำให้เป็นอื่นในสังคม ได้เข้ามาก่อวาระระเบียบของวาทกรรมหลักอย่างน่าสนใจ

หากการตายของนางกอร์กอนเมดูซ่าก่อกำเนิดชีวิตให้กับม้าเพกาซัสและหมู่ปาดิซอร์ การตายของออร์เวลก็ให้กำเนิดการเริ่มต้นชีวิตใหม่แก่อิสราและอรชุนาหลังอาถรรพณ์นางกอร์กอนสลายไป แสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีชีวิตใหม่ได้เพราะอำนาจมนุษย์ที่สิ้นไป ชี้ให้เห็นว่าอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิงบงการชีวิตมนุษย์ให้มีเรือนร่างและพฤติกรรมที่เป็นอื่นในสายตาคนนอก และอำนาจเดียวกันนี้เองที่ปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระจากพันธนาการได้ หรือนัยหนึ่งกล่าวได้ว่า *มายาพิศवास* นำเสนอความเป็นมาตาธิปไตยผ่านอำนาจสัตว์ประหลาดเพศหญิง เพื่อขับเน้นให้เห็นอำนาจของเพศหญิงที่ยากต่อการควบคุมซึ่งเข้ามาบงการชีวิตมนุษย์

5. สรุป

มายาพิศवास บทประพันธ์ของจินตวีร์ วิวัธน์ มีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีการประพันธ์หรือการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในตัวบท บทความแสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญในเรื่องกลวิธีที่ใช้นำเสนอและเนื้อหา กล่าวคือ *มายาพิศवास* มีความโดดเด่นในการสร้างฉากและตัวละครที่เหนือธรรมชาติซึ่งไม่เพียงทำให้เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจเท่านั้น เพราะฉากและตัวละครยังอุดมไปด้วยชุดความหมายหรือสัญลักษณ์ที่ถูกบรรจุอยู่ในองค์ประกอบดังกล่าว นอกจากนั้น เนื้อหายังแสดงให้เห็นการนำเอาตำนานตะวันตกมาประยุกต์ใช้และตีความตัวละครในตำนานใหม่ ให้มีความหมายอีกชุดหนึ่งคือนางกอร์กอนไม่ได้เป็นเพียงสัญลักษณ์ของอำนาจเพศหญิงหรือตัวแทนอารมณ์ด้านลบของเพศหญิงเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องหมายของความอ่อนแอของเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่ง่ายต่อการปนเปื้อนสายพันธุ์ การตีความในบทความนี้จึงเป็นการเปิดพื้นที่ให้ความหมายใหม่ของนางกอร์กอนปรากฏขึ้น

รายการอ้างอิง

- จินตวีร์ วิวัธน์. (2560). *มายาพิศवास*. กรุงเทพฯ: กรู๊ฟพับลิชชิง.
 เจือ สตะเวทิน. (2518). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: สุทธิสารการพิมพ์.
 ชญาน์ทัต สุภชลาศัย. (2556). *ความใกล้ชิดของความหมายแห่งชีวิต: สังคมวิทยาชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: สยามปริทรรศน์.
 ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2547). เพราะเป็นคนที่ตาย. *ฟ้าเดียวกัน*, 2(3), 57-58.

- เมอเทเล สุวรรณพานิช. (2562). พิษสวาท: โศกนาฏกรรมในโรมานซ์ ชาตินิยมชายเป็นใหญ่ในความรัก. ใน
วริศ ลิขิตอนุสรณ์ (บ.ก.), *วาระสมมติ หมายเลข 01 ว่าด้วยวรรณกรรม* (น. 42-68). กรุงเทพฯ: สมมติ.
- ต้นข้าว ปาณินท์. (2553). *คนและความคิดทางสถาปัตยกรรม*. กรุงเทพฯ: สมมติ.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2556). *วรรณคดีสี่เขียว กระบวนทัศน์และวาทกรรมธรรมชาติในวรรณคดีไทย*. ปทุมธานี: นาค.
- บาร์เนตต์, ซี. (2561). *ประวัติศาสตร์หยาดฝน* (พลอยแสง เอกญาติ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โอเพนเวิลด์ส พับลิชชิง เฮาส์.
- เมนส์, อาร์. พี. (2559). *เทคโนโลยี: ประวัติศาสตร์ไวกเตอร์ อีสทีเรียและออกัสซั่มของผู้หญิง* (นภ ดารารัตน์, ผู้แปล).
กรุงเทพฯ: พารากราฟ.
- รชฏ สาตราวุธ. (2555). จัดการความขัดแย้งด้วยความคลุ้มเคลือ: ข้อเสนอทางปรัชญาของซิโมน เดอ โบวัวร์. ใน
สุวรรณา สถาอานันท์, และเกษม เพ็ญภินันท์ (บ.ก.), *ข้า คำ ว่า: อัตลักษณ์ คุณค่า ความรุนแรง* (น. 481-552).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วนัญญ์ พุฒนาถ. (2561, 28 กันยายน). จากนาถถึงนาถินี คำสาปของผู้หญิงทรงอำนาจที่อาจไม่น่ากลัวอีกต่อไป.
สืบค้นจาก https://thematter.co/social/nagi_nagini_curse_of_powerful_woman/61153.
- วลีรัตน์ สิงหราช. (2528). *เรื่องเหนือธรรมชาติในนวนิยายของจินตวีร์ วิวัธน์* (ปริญญาณิพนธ์มหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิภาพ คัญทัพ. (2546). *การวิเคราะห์ฉากต้นต้นสำคัญในนวนิยายของขวัญของจินตวีร์ วิวัธน์*
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วีรี เกวลกุล. (2552). “ใต้เงาแห่งอดีต”: การศึกษาเปรียบเทียบการสร้างภาพแทนแบบกอธิกในงานเขียนของจินตวีร์ วิวัธน์
และพงศกร จินดาวัฒนะ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2549). *มองหาเรื่อง: วัฒนธรรมทางสายตา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2555). *ทฤษฎีสังคมวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2551). การละเมิดกรอบจารีตสังคมในวรรณกรรมกอธิกไทย: กรณีศึกษาชนชั้นและเพศสถานะ
ใน *ปราสาทมิด*. *วารสารศิลปศาสตร์*, 8(2), 44-111.
- สุวิมล พินโสภณ. (2548). บทบาทของสัตว์ประหลาดในเรื่องปรัมปรากรีก. *ดำรงวิชาการ*, 4(1), 60-71.
- Chusna, A., & Mahmudah, S. (2018). Female monsters: Figuring female transgression in *Jennifer's Body* (2009)
and *The Witch* (2013). *Journal Humaniora*, 30(1), 10-16.
- Lindsey, M. K. (2011). “The Pull of Dark Depths”: Female monsters in nineteenth-century Gothic literature
(Master's thesis). University of Appalachian State, North Carolina.